

Dofinansowano ze środków
WFOŚiGW w Katowicach

Rybnicki Kurier Ekologiczny

Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Fundusz w Narodowej Radzie Ekologicznej

RYBNIK Gabriela Lenartowicz – prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach uczestniczyła 24 września w wyjazdowym posiedzeniu Narodowej Rady Ekologicznej w Dębicy. Spotkanie odbyło się w trakcie ogólnopolskiej narady dla nauczycieli poświęconej edukacji ekologicznej.

Podczas konferencji, zorganizowanej przez Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, zaprezentowano efekty prac Laureatów poprzednich edycji kategorii „Promotor Ekologii” w Narodowym Konkursie Ekologicznym „Przyjaźni Środowisku”,

Szczególne uznanie zdobyły ośrodki edukacyjne, które wyróżniły się prowadząc innowacyjne i oryginalne projekty mogące mieć znaczący wpływ na zmianę świadomości ekologicznej lokalnych społeczności. Przykład, takiego już zrealizowanego zadania, członkowie

Narodowej Rady Ekologicznej mogli zobaczyć wizytując Centrum Edukacji Ekologicznej – Grodzisko w Dębicy. Zaprezentowano tam ośrodek zbudowany na wzór starego grodu słowiańskiego z możliwością uczestniczenia w poznawaniu warunków bytu i współpracy



z przyrodą ludzi żyjących dawniej na tych terenach. Narodowa Rada Ekologiczna pod przewodnictwem Małżonki Prezydenta RP Anny Komorowskiej jest Najwyższym Organem Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku”, którego celem jest wyłonienie i nagradzanie tych samorządów, przedsiębiorstw a także placówek edukacyjnych, które dzięki poczynionym inwe-

stycjom oraz wdrażaniu programów edukacyjnych przyczyniły się do poprawy środowiska naturalnego oraz do zwiększenia świadomości ekologicznej. Zainicjowano właśnie XIV edycję Konkursu. Do maja 2013 roku Narodowa Rada Ekologiczna – złożona z przedstawicieli Parlamentu, Inspektoratów Ochrony Środowiska, Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wod-

nej, uczelni akademickich oraz organizacji branżowych – wybierze Laureatów w pięciu kategoriach: samorząd przyjazny środowisku, przedsiębiorstwo przyjazne środowisku, promotor ekologii oraz przyzna europejskie nagrody ekologiczne dla przyjaznego środowisku samorządu i przedsiębiorstwa. Idea Konkursu opiera się na założeniu, że promowanie obywatelskich postaw proekologicznych ma również fundamentalne znaczenie jak wdrażanie przyjaznych środowisku technologii. Co roku Konkurs przyciąga coraz większą liczbę samorządów, przedsiębiorstw, placówek edukacyjnych oraz organizacji pozarządowych. WFOŚiGW w Katowicach dla wyróżnionych w konkursie „Przyjaźni Środowisku” z województwa śląskiego przyznaje specjalne nagrody finansowe.

eco ■

Wspierają Naturę 2000

RYBNIK Natura nie boli – pod takim hasłem w Katowicach rozpoczęła się kilkumiesięczna kampania edukacyjno-informacyjna promująca Sieć Natura 2000 w województwie śląskim. Jej organizatorem jest Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju Śląska LIBRA i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansował tę akcję dotacją w wysokości 60 tys. złotych.

Środki te przeznaczone zostaną przede wszystkim na materiały informacyjne, zrealizowanie filmu edukacyjnego oraz stworzenie interaktywnej strony internetowej dotyczącej funkcjonowania obszarów i objętych ochroną przyrodniczą Natura 2000.

To jedna z pierwszych tego typu kampanii w Polsce. Jej celem jest obalenie stereotypu, zgodnie z którym na obszarach chronionych w ramach europejskiej sieci Natura 2000 niemożliwe są inwestycje. Tymczasem faktycznie ochronie nie podlega – jak np. w rezerwach przyrody – cały obszar, ale konkretne siedliska i gatunki, a formy i sposoby ochrony nie są z góry określone, ale mogą być kształtowane elastycznie.

Natura 2000 nie blokuje możliwości realizowania inwestycji zarówno małych, jak i dużych. Obowiązujące w tym zakresie zasady to właśnie sito, filtr, który umożliwia realizację inwestycji dobrze zaplanowanych i zaprojektowanych, a blokuje te, które są źle przygotowane pod względem środowiskowym – wyjaśnił podczas konferencji pra-

sowej inicjującej tę kampanię, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach Bernard Błaszczak. Jak stwierdzono, do tej pory świadomość zasad inwestowania na chronionych terenach – zarówno wśród inwestorów, jak i zwykłych ludzi – jest bardzo niska. Większość Polaków słyszała o sieci Natura 2000 jedynie w kontekście blokowania lub opóźniania inwestycji, np. drogowych. Inicjatorzy kampanii przekonują, że inwestowanie na chronionych terenach jest jednak możliwe.

Gabriela Lenartowicz – prezes WFOŚiGW w Katowicach mówiła, że choć Fundusz jest instytucją finansową, to chętnie włącza się i wspiera tego rodzaju działania służące kształtowaniu świadomości ekologicznej pozwalające inwestorom i przedsiębiorcom prowadzić normalną działalność na przyrodniczych terenach chronionych. Chodzi nam o zburzenie stereotypów, że tereny objęte programem Natura 2000 są z góry przekreślone i wyłączone z aktywności człowieka.

Projekt „Natura nie boli” zakłada rozpoczęcie w województwie śląskim publicznej

debaty i upowszechnienie wiedzy o najcenniejszych walorach przyrodniczych regionu oraz o możliwościach rozwoju gospodarczego z uwzględnieniem zasad ochrony przyrody, założeń programu Natura 2000, a także obowiązujących w nim przepisów i norm prawnych.

Ustanowienie obszarów sieci Natura 2000 wynika



z unijnych przepisów – tzw. dyrektyw ptasiej i siedliskowej. W woj. śląskim takich obszarów jest 41, być może przybędzie 5 kolejnych. Chronione są konkretne siedliska i gatunki roślin i zwierząt. Wolno tam inwestować pod warunkiem, że przedsięwzię-

cie nie zaszkodzi chronionej przyrodzie.

W woj. śląskim obszary ochrony ptaków stanowią 5 proc. powierzchni regionu, a obszary siedliskowe 7,5 proc. Często tereny te pokrywają się w części lub w całości, jak np. w Beskidzie Żywiec-

kim, który należy do największych chronionych obszarów w regionie. Pierwszym obszarem Natury 2000 w woj. śląskim była dolina górnej Wisły, gdzie znajduje się m.in. zbiornik goczalkowicki oraz stawy hodowlane.

eco ■

Ograniczą szkodliwe emisje

RYBNIK Blisko 12 mln zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach trafi do 22 gmin województwa realizujących obszarowe programy ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza do atmosfery z budynków mieszkalnych.

Pozwoli to na zmniejszenie emisji spalin w tych miejscowościach każdego roku m.in. o co najmniej 77 ton pyłu, 33 tony dwutlenku siarki i blisko 4 tys. ton tlenków węgla. Wśród gmin ubiegających się w Funduszu o tego rodzaju wsparcie, jedną

z największych dofinansowań uzyskało miasto Bielsko – Biała, gdzie do końca 2012 roku zaplanowano wymianę 150 przestarzałych pieców opalanych węglem w indywidualnych domach. Będzie to kolejny etap wdrażania kompleksowego pro-

gramu ograniczania niskiej emisji w mieście. Do tej pory w jego ramach zmodernizowano 650 kotłowni w budynkach jednorodzinnych, co pozwoliło zmniejszyć emisję zanieczyszczeń powietrza nad Bielskiem o ponad 4 tys. ton rocznie. Teraz, dzięki udzieleniu Gminie przez Zarząd Funduszu preferencyjnej pożyczce w wysokości 750 tys. zł, mieszkańcy mogą otrzymać dotacje w wysokości ok. 5 tys. złotych na likwidację u siebie starych kotłów węglowych lub pieców kaflowych i wymienić je na źródła gazowe, elektryczne, pompy ciepła lub atestowane ekologiczne kotły retortowe.

Katowicki Fundusz już dziesięć lat temu – jako pierwszy w kraju – wpro-

dził tego rodzaju dofinansowanie z publicznych środków dla indywidualnych właścicieli domów. Od czasu czasu samorządy z woj. śląskiego, po opracowaniu i zatwierdzeniu przez radę gminy obszarowego programu ograniczenia niskiej emisji, mogą ubiegać się o uzyskanie preferencyjnej pożyczki z WFOŚiGW pozwalającej, dofinansować w formie dotacji dla właścicieli domów jednorodzinnych, wymianę przestarzałych, nieekologicznych pieców. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało już ok. 70 gmin, w 50 przewidziano zastosowanie odnawialnych źródeł energii, głównie instalacji solarnej. Ze środków Funduszu na te działania wydano ok. 150 mln zł.